Rocznik 1932. Nr. 46.

Gazeta Powiatowa

powiatu świętochłowickiego.

Świętochłowice, dnia 12-go listopada 1932 r.

Wychodzi co sobotę. Redaktor: Siwy, Dyrektor biur, Wydział Powiatowy Świętochłowice.
Telefon: Król. Huta 1605, 1611, 1612, 1646, 1647; Katowice 99.

Treść:

DZIAŁ URZĘDOWY

1.

Rozporządzenie

Ministra Skarbu

z dnia 25. października 1932 r.

o wycofaniu z obiegu dwuzłotowych monet srebrnych.

(Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 798).

Na podstawie art. 19, 20 i 23 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. w sprawie zmiany ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855) zarządzam co następuje:

§ 1.

Dwuzłotowe monety srebrne, emitowane na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej w przedmiocie systemu monetarnego (Dz. U. R. P. z 1924 Nr. 37, poz. 401) według wzoru, ustalonego rozporządzeniem Ministra Skarbu z d. 26 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 476), tracą moc prawnego środka płatniczego z dniem 31 stycznia 1935 r.

Poczynając od dnia 1 lutego 1933 r. do dnia 31 stycznia 1935 r. monety powyższe będą wymieniane oraz przyjmowane przy uiszczaniu wszelkich należności w kasach urzędów skarbowych oraz oddziałach Banku Polskiego. Po dniu 31 stycznia 1935 r. obowiązek wymiany tych monet ustaje.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

Wł. Zawadzki.

2.

PREZES RADY MINISTRÓW
Nr. 90—2/1.

Warszawa, dnia 9. września 1932 r.

Okólnik Nr. 24

w sprawie poprawnego określania jednostek miar.

(Gazeta Urz. Woj. Śl. Nr. 35, poz. 3.)

Do wszystkich Panów Ministrów w. m.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu zwróciło uwagę, że poszczególne urzędy i władze państwowe niejednokrotnie używają błędnych nazw jednostek miar i w pisowni nazw tych jednostek stosują skróty w sposób nieprawidłowy, niezgodny ze zwyczajami międzynarodowemi.

W celu usunięcia tych niedomagań, które często mogą być powodem szeregu niejasności i nieporozumień, wydane zostały przez Główny Urząd Miar „Tablice legalnych jednostek miar...“

Podane w tych tablicach nazwy jednostek miar i wzajemne ich stosunki obowiązują wszystkie władze państwowe w myśl postanowień art.

8-go dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. U. R. P. r. 1928 poz, 661), skróty zaś jednostek miar w tychże tablicach podane, ustalone oddawna w Głównym Urzędzie Miar, są zgodne ze zwyczajami międzynarodowemi w tej dziedzinie, oraz w ostatnim czasie przyjęte zostały przez komisję fachową Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

Wymienione w tych tablicach nieliczne reguły, dotyczące prawidłowej pisowni, mają na celu unikanie wszelkich dwuznaczności przy posługiwaniu się najprostszemi znakami matematecznemi oraz możność odczytywania liczb jednym rzutem oka bez potrzeby rachowania cyfr.

Ze względu na to, że ujednostajnienie jednostek miar, a więc także ich nazw i skrótów, jest niezmiernie ważne zarówno z punktu widzenia gospodarczego jak i usprawnienia pracy w urzędach, proszę Pana Ministra o wydanie podległym władzom, urzędom i instytucjom państwowym polecenia:

1) aby stosowały one nazwy jednostek miar tylko tak, jak podane one zostały w „Tablicy legalnych jednostek miar...“, wydanej przez Główny Urząd Miar,

2) aby przy wyrażaniu miary długości, powierzchni, objętości, kątów, wagi (masy) i temperatury żadne inne jednostki nie wymienione w tej tablicy stosowane nie były,

3) aby stosowane były we wszystkich aktach urzędowych zawarte w tejże tablicy wskazówki dotyczące pisowni liczb i znaków matematycznych.

Tablice należy nabywać w Głównych Urzędzie Miar. Cena pojedyńczego egzemplarza wynosi 20 gr. Przy większych zamówieniach udziela się zniżki.

Prezes Rady Ministrów:
(—) A. Prystor.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
Nr. Gl. 76/18.

Warszawa, dnia 5. paźdz. 1932 r.

Poprawne określanie jednostek miar.

Panu Wojewodzie (wszystkim),

Panu Komisarzowi Rządu w Warszawie,

Panu Naczelnikowi Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach,

Panom Prezesom Wojewódzkich Sądów Adm. w Poznaniu, Toruniu i Katowicach.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła do dalszego wykonania.

Wydatki związane z nabyciem tablic należy pokryć w granicach rozporządzalnych kredytów.

Szef Gabinetu Ministra
(—) Kawecki.
Dyrektor Departamentu.

Tablica

legalnych jednostek miar[1]) oraz niektóre zasady pisowni liczb i znaków matematycznych do użytku w urzędach, szkołach, redakcjach czasopism itp.

Jednostki długości

Jednostka główna — metr.

Nazwa jednostki	Skrót [2])	Wartość w jednostce głównej (w obrocie publicznym [3])
mirjametr	mrm	10 000 metrów
kilometr	km	1 000 „
hektometr	hm	100 „
metr	m	1 metr
decymetr	dcm	$\frac{1}{10}$ metra
centymetr	cm	$\frac{1}{100}$ „
milimetr	mm	$\frac{1}{1000}$ „
mikron	μ	$\frac{1}{1\,000\,000}$ „

Jednostki powierzchni.

Jednostka główna — centar (metr. kwadratowy).

mirjametr kwadratowy	mrm [2]	100 000 000 centarów
kilometr kwadratowy	km^2	1 000 000 „
hektar czyli hektometr kwadratowy	ha lub hm^2	10 000 „
ar	a	100 „
centar czyli metr kwadratowy	ca lub m^2	1 centar
decymetr kwadratowy	dcm^2	$\frac{1}{100}$ centara
centymetr kwadratowy	cm	$\frac{1}{10\,000}$ „
milimetr kwadratowy	mm^2	$\frac{1}{1\,000\,00}$ „
mikron kwadratowy	μ^2	$\frac{1}{1\,000\,000\,000\,000}$ „

Jednostki objętości.

Jednostka główna — ster (metr sześcienny).

Nazwa jednostki	Skrót 2)	Wartość w jednostce głównej (w obrocie publicznym 3)
mirjametr sześcienny albo kubiczny	mrm^3	1 000 000 000 000 sterów
kilometr sześcienny	km^3	1 000 000 000 "
hektometr sześcienny	hm^3	1 000 000 "
ster czyli metr. sześc.	s lub m^3	1 ster
decyster	dsc	$\frac{1}{10}$ stera
decymetr sześcienny	dcm^3	$\frac{1}{1\,000}$ "
centymetr sześcienny	cm^3	$\frac{1}{1\,000\,000}$ "
milimetr sześcienny	mm^3	$\frac{1}{1\,000\,000\,000}$ "
mikron sześcienny	μ^3	

Jednostka główna — litr.

kilolitr	kl	1000 litrów czyli 1 ster
hektolitr	hl	100 " " $\frac{1}{10}$ stera
dekalitr	dkl	10 " " $\frac{1}{100}$ "
garniec	grn	4 litry czyli $\frac{1}{250}$ "
lit czyli kwarta	l	1 litr czyli $\frac{1}{1000}$ "
kwaterka	kka	$\frac{1}{4}$ l = $\frac{1}{4000}$ "
decylitr	dcl	$\frac{1}{10}$ l = $\frac{1}{10\,000}$ "
mililitr	ml	$\frac{1}{1\,000}$ l = $\frac{1}{1\,000\,000}$ "

Jednostki kątów.

Jednostka główna — kąt prosty

kąt pełny czyli obrót	P	4 kąty proste
kąt półpełny	—	2 kąty proste
kąt prosty	D	1 kąt prosty
stopień kątowy	d lub °	$\frac{1}{90}$ kąta prostego
minuta kątowa	'	$\frac{1}{5\,400}$ " "
sekunda kątowa	"	$\frac{1}{324\,000}$ " "

Jednostki masy.

Jednostka główna — kilogram.

Nazwa jednostki	Skrót 2)	Wartość w jednostce głównej (w obrocie publicznym 3)
tonna	t	1000 kilogramów
kwintal 4)	kwn lub q	100 "
mirjagram	mrg	10 "
kilogram 5)	kg	1 kilogram
dekagram 5)	dkg	$\frac{1}{100}$ kilograma
gram	g	$\frac{1}{1\,000}$ "
miligram	mg	$\frac{1}{1\,000\,000}$ "
karat 6	kr	$\frac{1}{5\,000}$ "

Przypisy.

1) Jednostki powyżej wyliczone stanowią ogół legalnych jednostek miar (Dz. U. R. P. r. 1928 poz. 661 art. 2÷7 i Dz. U. R. P. r. 1930 poz. 258). Tylko te jednostki (Dz. U. R. P. r. 1928 poz. 661 art. 8) mogą być używane dla pomiarów przestrzeni, masy i temperatury w obrocie publicznym, jak również we wszystkich aktach i czynnościach urzędowych oraz we wszelkich umowach rządowych, gdy zachodzi potrzeba wyrażenia miary.

Jednostki legalne, rzadko stosowane, podane są drukiem drobnym.

2) Skróty jednostek miar pisze się zawsze bez kropki na końcu.

3) Litr nie jest ściśle równy $\frac{1}{1000}$ stera. Różnica jest jednak tak drobna, że nie posiada żadnego znaczenia w pomiarach technicznych i handlowych i może zasługiwać na uwzględnienie tylko w najdokładniejszych badaniach naukowych. To samo odnosi się do wtórnych jednostek litra.

4) Nazywanie kwintala (100 kg) „metrem“ praktykowane wśród rolników w niektórych okolicach kraju, zupełnie sprzeczne tak z duchem systemu metrycznego, jak i z obowiązującym prawem, nie powinno mieć miejsca w mowie ludzi wykształconych.

5) Unikać należy nielegalnego zastępowania wyrazów kiiogram i dekagram przez skróty kilo i deka. Te skróty są bałamutne („kilo“ mogłoby być tak samo dobrze skrótem kilometra lub kilolitra, jak i kilograma, a „deka“ — dekametra, dekalitra, dekagrama) i niezgodne z duchem języka polskiego (nieodmienne rzeczowniki). Natomiast posiłkowanie się wyrazem „deko“ zamiast dekagram jest już wręcz prostackim błędem (zniekształcenie „deka na podobieństwo „kilo“).

6) Karat jest jednostką przeznaczoną do odważania kamieni i pereł drogocennych.

[7]) Legalną skalą temperatury jest wyłącznie skala stustopniowa (Celsjusza).

Wskazówki

dotyczące pisowni liczb i znaków arytmetycznych.

Od . . . . do . . . . oznacza się znakiem ÷ lub . . . . Np. §§ 3 ÷ 8 znaczy od §-u 3-go do 8-go włącznie. (Znak . . . używa się raczej we wzorach matymatycznych). Używanie znaku mniej (minus) nie jest właściwe w tym wypadku.

W ułamku dziesiętnym mieszanym oddziela się część ułamkową od części całkowitej przecinkiem w dole wiersza lub kropką w górze wiersza:

3,14 albo 3·14.

Liczby, zawierające powyżej trzech cyfr, należy dzielić odstępami na grupy trzycyfrowe, zaczynając od końca. Liczby dziesiętne ułamkowe dzieli się na grupy trzycyfrowe, zaczynając od przecinka. Np. 21 249 345 3,141 59 258,663,174 8. Nie należy natomiast podziału tego uskuteczniać zapomocą kropek lub przecinków.

Mnożenie oznacza się jednym z dwu znaków × lub . Kropkę stawia się w połowie wysokości wiersza:

$3 \times 4 = 12 \qquad 3 \cdot 4 = 12$

Dzielenie oznacza się jednym ze znaków:

: — /

Np. $3 : 4 = \frac{3}{4} = 3/4$. Ostatniego znaku używa się tylko w tym wypadku, kiedy to jest potrzebne dla dogodności lub pośpiechu pracy pisarskiej albo dla zaoszczędzenia miejsca.

3.

Zarządzenie policyjne.

Dot. Zakaz wywozu ziemniaków z gminy Ruda Śl.

Z powodu stwierdzenia na obszarze gminy Ruda Śl. raka ziemniaczanego na gruntach więcej niż dwóch z sobą niegraniczących gospodarstw uznaje się niniejszem na zasadzie § 3 ustęp c, § 4 oraz § 15 rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 25 listopada 1930 r. o zwalczaniu raka ziemniaczanego (Dz. U. Śl. Nr. 21 poz. 31) całość gruntów gminy Ruda Śl. za obszar zagrożony rakiem ziemniaczanym.

Wskutek tego zakazuje się niniejszem aż do zniesienia tego rozporządzenia na zasadzie § 5 powyżej cytowanego rozporządzenia Wojewody Śląskiego wywóz poza obręb gminy Ruda Śl. ziemniaków, roślin okopowych, łętów i innych odpadków ziemniaków jak również chwastów, ziemi i nawozów naturalnych. Wywóz ziemniaków z obszaru zagrożonego może być dozwolony tylko wtedy, jeśli ziemniaki:

a) pochodzą z gruntów niezarażonych,
b) zbadane są przez Śląską Stację Ochrony Roślin i zaopatrzone w świadectwo, że nie są porażone rakiem ziemniaczanym.

Winni przekroczenia powyższego zakazu będą karani w myśl art. 7 ustawy dot. ochrony roślin z dnia 10. 12. 1924 r. (Dz. U. Śl. Nr. 27 poz. 99) w drodze administracyjnej grzywną do 100 zł lub aresztem do dwóch tygodni.

Ruda, dnia 26 października 1932 r.
Naczelnik Urzędu Okręgowego
(—) Dr. Kopiec.

KOMUNIKAT

6.

Pow. Komisja do badania cen w Świętochłowicach ustaliła na posiedzeniu dnia 2. XI. 1932 r. następujące ceny wytyczne w detalu:

Mąka i pieczywo:

1 kg mąki żytniej 65%	32	gr.
1 „ chleba „ 65%	32	„
1 „ mąki pszennej 65%	45	„
1 bułka 125 gram.	10	„

Wypiek chleba 3—4 groszy za ½ kg.

Nabiał:

1 litr mleka 30 groszy
1 „ maślanki 18 groszy
1 kg masła I gatunku 3,80 — 4.00zł.
1 kg sera krowiego 0,80 zł.
jaja sztuka 10—14 groszy

Mięso i wyroby mięsne		w składach	na targu
1 kg wołowiny	I gat.	1,80 zł	1,60 zł
1 kg „	II „	1,50 zł	1,30 zł
1 kg wieprzowiny	I gat.	1,80 zł	1,80 zł
1 kg „	II „	1,60 zł	1,60 zł
1 kg cielęciny	I „	1,60 zł	1,40 zł
1 kg „	II „	1,40 zł	1,20 zł
1 kg słoniny surowej	I „	2,20 zł	2,20 zł
1 kg „	II „	2,— zł	2,— zł
1 kg sadła	I „	2,20 zł	2,20 zł
1 kg „	II „	2,— zł	2,— zł
1 kg kiełb. krak. 100% wieprz.	surow.	3,20 zł	3,20 zł
1 kg „ „ „ „	gotow.	3,20 zł	3,20 zł
1 kg „ „ mieszanej	I gat.	2,40 zł	2,40 zł
1 kg „ „ „	II gat.	2,20 zł	2,20 zł
1 kg „ czosnkowej	I „	2,40 zł	2,40 zł
1 kg „ „	II „	2,20 zł	2,20 zł
1 kg salcesonu	I „	2,20 zł	2,20 zł
1 kg „	II „	2,00 zł	2,00 zł
1 kg wątrobianki	I gat.	2,70 zł	2,60 zł
1 kg „	II „	2,20 zł	2,20 zł

Dodatek kości może wynosić:

przy wieprzowinie najwyżej 15 %
przy wołowinie najwyżej 20 %
przy cielęcinie najwyżej 25 %

Świętochłowice, dnia 9. listopada 1932 r.

Starosta
(—) Szaliński

Odbito w drukarni Konrad'a Leksan'a, Świętochłowice, ul. Bytomska Nr. 23 — Telefon Nr. 11-10.